

«جهنم سیار» چگونه است

عالم مردگان از جمله عوالمی است که همواره وقتی با آن مواجه می‌شویم سؤالات و ابهامات بسیاری برای ما به وجود می‌آید...

آیه شریفه «وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا» با صراحت می‌فرماید که هیزم جهنم چوب و مواد دیگر نیست، بلکه انسان ظالم و فاسد، هیزم و ماده سوختی جهنم است.

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، عالم مردگان از جمله عوالمی است که همواره وقتی با آن مواجه می‌شویم سؤالات و ابهامات بسیاری برای ما به وجود می‌آید و هر فردی علاقه دارد بیشتر از این عالم بداند چرا که مرگ از جمله مباحثی است که هر فردی روزی با آن دست به گریبان خواهد شد. آنچه در ادامه می‌آید بخش نخست از سلسله مباحثی است که به طرح پرسش و پاسخ درباره مرگ و معاد می‌پردازد و از کتاب «عالم برزخ؛ عالم حیات و زندگی» نوشته حجت‌الاسلام اسدالله محمدی‌نیا از پژوهشگران حوزه علمیه قم عنوان می‌شود:

یکی از سؤالاتی که شاید برای بعضی از افراد درباره عذاب قیامت پیش بیاید این است که: بعد از مدتی عذاب در قبر، آیا عذاب بی‌تأثیر نمی‌شود؟

از برخی آیات استفاده می‌شود که هیزم جهنم، خود کفار و مجرمان‌اند تا جهنم کسی سرد می‌شود، خود مجرمان را در آتش می‌اندازد تا بسوزند.

قرآن کریم می‌فرماید:

«وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا»

اما ظالمان و ستمگران آتش‌گیره و مواد سوختی جهنم هستند.

این آیه شریفه هم با صراحت می‌فرماید، هیزم جهنم چوب و مواد دیگر نیست، بلکه انسان ظالم و فاسد، هیزم و ماده سوختی جهنم است.

آتش جهنم هر وقت می‌خواهد رو به خاموشی رود و یا می‌خواهد از التهاب و شعله‌اش کاسته شود، مواد مشتعل‌کننده‌اش همین انسان‌هایی هستند که نسبت به دین و مقدسات کج‌دهنی و بی‌حرمتی کردند و با ریختن این‌ها به جهنم شعله‌اش افروخته‌تر می‌شود.

در واقع آنان خود جهنم سیارند، به خاطر آلودگی و آتش‌کینه و حسد و حرص و طمع و علاقه شدید به مقام و ریاست و شهوات و نرسیدن کامل به مرادشان، دائم از درون در دنیا و آخرت می‌سوزند.

قرآن کریم در این مورد می‌فرماید:

«مَا وَیْهَمُ جَهَنَّمَ كُلَّمَا حَبَتْ زُذْنَاهُمْ سَعِیرًا»

جایگاه گمراهان و مجرمان جهنم است، هر زمان که التهاب و زبانه آتش فرو می‌نشیند، ما به وسیله خود همین انسان‌های مجرم شعله جهنم را افزایش می‌دهیم.

خداوند بزرگ نفرمود: «زدناها»، ما شعله جهنم را زیاد می‌کنیم، بلکه فرمود: «زدناهم»، خود این مجرمان منشأ افزایش آتش جهنم‌اند، یعنی ماده سوختی دوزخ خود گناهکاران هستند.

* مرگ و تخفیفی نیست!

برای کفار و سران ظلم و فساد، تخفیفی نیست و چنان نیست که اینها در اثر عذاب و بریان شدن بمیرند و راحت شوند، آنجا مرگی نیست.

خداوند حکیم در این مورد می‌فرماید:

«وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ»؛ کسانی که راه کفر را پیش گرفتند، آتش دوزخ برای آنهاست، هرگز فرمان مرگ آنها صادر نمی‌شود تا بمیرند و از این رنج‌ها و عذاب‌ها راحت شوند، و چیزی از عذاب دوزخ آنها تخفیف داده نخواهد شد، اینگونه هر کفران‌کننده‌ای را جزا می‌دهیم.

* آیا برخی از این آیات مربوط به قیامت کبری است؟!

دسته‌ای از این آیات مربوط به قیامت کبری است و می‌دانیم که عذاب قیامت شدیدتر از عذاب برزخ است، لذا قرآن کریم در مورد برزخ می‌فرماید: آتش بر کفار و ظالمان عرضه می‌شود اما در قیامت آنان را در داخل آتش می‌کنند.

خداوند حکیم می‌فرماید:

«التَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَ يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ»؛ همان آتش (در عالم برزخ) که فرعونیان هر صبح و شام بر آن عرضه می‌شوند، و روزی که قیامت برپا شود (گفته می‌شود) فرعونیان را به سخت‌ترین عذاب‌ها درآورد.

اما یک موضوع مشترک بین مجرمان در برزخ و قیامت هستند و آن عذاب و سوخت و سوز بدن است و این سوزاندن و زجر، برای هر دو دائمی و متنوع است.

* انسان مهمان عمل خویش است

در عالم قبر و روز قیامت هر فردی نتیجه عمل و کار خویش را مشاهده می‌کند، خداوند در آنجا مار و عقرب ایجاد نمی‌کند، این انسان است که با عمل خویش بهشت می‌سازد یا جهنم را ایجاد می‌کند، به بیان دیگر انسان هر چه هست از دنیا با خود می‌برد و آن عمل و کار خویش است، اگر اعمال صالح و نیک بود به صورت زیباترین قصر و باغ و خوراکی‌ها و نوشیدنی‌ها و حورالعین ظهور می‌کند و اگر اعمال انسان گناه و ظلم تعدی بود، به صورت مار و عقرب و اژدها بروز می‌نماید، بر همین اساس، حضرت محمد (ص) به قیس بن عاصم بن سنان از اصحاب مشهور فرمود:

ای قیس! تو یک عمل و کار و رفتاری داری که او رفیق و همدم دائمی توست که این عمل تو با تو دفن می‌شود در حالی که آن عمل زنده است و اما تو با عملت دفن می‌شوی در حالی که مرده هستی.

اگر عمل و رفتارت کریم و خوب باشد، آن عمل (در قبر و قیامت) تو را گرمی می‌دارد (و باعث عزتت می‌شود) و اگر آن عمل گناه و پست باشد، تو را رها و تسلیم (دوزخت می‌کند).

بنابر این آن عمل محشور نمی‌شود مگر با تو، و تو محشور نمی‌شوی مگر با عملت. و در آن روز مورد سؤال و بازخواست قرار نمی‌گیری مگر از جهت عمل خود، بنابراین عمل را فقط صالح و خوب قرار بده، اگر آن عمل شایسته و نیکو بود در قبر و قیامت با آن مأنوس و همنشین هستی، و اگر آن عمل فاسد و گناه و ظلم بود نمی‌ترسی مگر از آن عمل و کارهای ناشایست خود.

ساقی مترسانم دگر دوزخ ندارد آتشی

هر کس که می‌سوزد، خود آتشی ز دنیا می‌برد.